

Obraz Jana Zrzavého (1890-1977) *Květiny na okně (Zátiší se sklenicí)* vedený ve sbírkách Národní galerie v Praze pod inventárním číslem O 14366 je vytvořen technikou olejomalby na lepence. Vznik díla je datován do roku 1907.

Pointilismus je technika, kterou vytvořil francouzský malíř Georges Seurat (1859-1891) v 80. letech 19. století. Jednotlivé motivy jsou rozvedeny v přesně propojených vzájemných vztazích, a malovány metodou založenou na exaktním kladení drobných skvrn v komplementárních barvách. Seurat vycházel jak z teorie barev, tak i studia optiky. Termín pointilismus je dnes používán i jako označení stylu, neboť Seurat ovlivnil řadu dalších autorů (např. Théo van Rysselbergha či Vincenta van Gogha), kteří techniku kladení drobných skvrn dále rozvinuli a vtiskli ji svůj vlastní malířský rukopis.

Květiny na okně (Zátiší se sklenicí) či *Zátiší s třešněmi* (soukromá sbírka, zapůjčeno do NG) bývají někdy označovány jako „seuratovská zátiší“, sám Zrzavý se však souvislosti se Seuratem bránil. Miroslav Lamač se domnívá, že vliv Seurata na Zrzavého byl nepřímý. „Drobný obrázek květin na okně a z části i *Zátiší s třešněmi*, na první pohled připomene promyšlený svět Seuratova malířského názoru. Zrzavý sám tuto souvislost odmítal. Seurata prý tehdy ani neznal, ale vliv mohl být zprostředkován nepřímo, třeba náhodným, neuvědomělým podnětem.“ Autoři poslední velké autorovy monografie vydané roku 2003, Karel Srp a Jana Orliková, o těchto dílech píšou: „maloval zátiší z drobných, pointilistických tahů barvy zvyšujících jejich prosvětlení ...“

Květiny na okně (Zátiší se sklenicí) patří do raného období Zrzavého tvorby, kdy hledal vlastní umělecký výraz a experimentoval s řadou výtvarných přístupů. Zásadní vliv na jeho tvorbu mělo tehdy francouzské moderní malířství – zejména díla Vincenta van Gogha a Paula Gauguina. Příležitost vidět jejich díla měl na výstavě *Francouzští impresionisté*, kterou od 27. září do listopadu 1907 pořádal v Praze Spolek výtvarných umělců Mánes. Na této výstavě pointilismus reprezentovali malíři: Paul Signac, Henri-Edmond Cross, Maximilien Luce a Théo van Rysselberghe.

Obraz *Květiny na okně* mohl vzniknout pod dojmem z této výstavy. Zrzavý kladl barvy pomocí krátkých tahů štětce a vytvářel tak drobné skvrny, ale nepoužil Seuratovu metodu komplementárních barev, techniku malby tedy nemůžeme označit jako techniku pointilismu.

Použitá literatura:

F. X. Šalda, *Francouzští impresionisté*, katalog výstavy SVU Mánes, Praha 1907

Miroslav Lamač, *Jan Zrzavý*, Praha 1980

Karel Srp – Jana Orliková, *Jan Zrzavý*, Praha: Academia, 2003

Heinz Widauer (ed.), *Ways of pointillism: Seurat, Signac, Van Gogh*, Vienna: Albertina;

Munich: Hirmer Verlag, 2016